דיפלומטיה של מדינה קטנה: ASEAN ואיזון אסטרטגי: השוואה לז'נבה ולהונג קונג

Dr Alexander Ressos, TEP
Attorney-at-Law (Switzerland and Germany),
Solicitor (England & Wales and Hong Kong)
Of Counsel, KGP Legal LLC
alexander.ressos@kgplegal.com.sg
www.ressos.com.sg

ניטרליות ועקביות

שווייץ וסינגפור הן שתיהן מדינות קטנות שהפכו את מדיניות החוץ שלהן לנכס עבור המרכזים הפיננסיים שלהן. שיטותיהן שונות. לשווייץ מעמד של ניטרליות קבועה המוכר מאז 1815, שהפך את ז'נבה למקום מושבם הטבעי של ארגונים בינלאומיים ולמקום שבו יריבים יכולים להיפגש. לסינגפור אין מעמד כזה. היא בנתה במקום זאת מוניטין של עקביות, באמצעות הסדרי ההגנה שלה, מחויבותה למשפט הבינלאומי ונכונותה לנקוט עמדות.

ההבדל הצטמצם בשנת 2022, כאשר ב־28 בפברואר החליטה המועצה הפדרלית השווייצרית לאמץ במלואן את הסנקציות של האיחוד האירופי נגד רוסיה, צעד שפרשנים שווייצרים ראו בו סטייה מהנוהג המסורתי.[1] סינגפור הודיעה על כוונתה להטיל סנקציות באותו יום ופרסמה את צעדיה ב־5 במרץ 2022. שתי המדינות הצדיקו את החלטתן בחומרת ההפרה של המשפט הבינלאומי. שתיהן ניצבות מאז בפני השאלה עד כמה יכולה מדינה קטנה עם מרכז פיננסי גדול להרחיק לכת ביישום צעדים ששכנותיה או שותפות הסחר שלה אינן שותפות להם.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

שני המרכזים נשארים שונים באופן שבו הם מחילים סנקציות. שווייץ מאמצת במידה רבה את הצעדים של האיחוד האירופי, שותפתה העיקרית, כך שהמשטר שלה הולך בעקבות זה של גוש שכן. סינגפור מעצבת את צעדיה שלה ומחילה אותם באופן מצומצם, דבר השומר על חופש הפעולה שלה באסיה. עבור לקוחות, המשטר המצומצם יותר של סינגפור יכול להיות יתרון. הוא גם מחייב אותם להבין שהמשטרים הזרים החלים על הבנקים שלהם עשויים להיות רחבים יותר מזה של סינגפור עצמה.

אירוח החיים הבינלאומיים

לז'נבה יתרון ארוך שנים כמארחת של ארגונים בינלאומיים, שכרך ז'נבה מתאר בפירוט. סינגפור מארחת פחות ארגונים, אף שכוח הכינוס שלה גדל עם דיאלוג שנגרי־לה (Shangri-La Dialogue), הפסגות של 2015 ו־2018 והמשרדים האזוריים המתוארים בפרק F.V. החיים הבינלאומיים של ז'נבה הם רב־צדדיים ונשענים על מערכת האומות המאוחדות. אלה של סינגפור הם אזוריים ופרגמטיים, וממוקדים באסיה ובפגישות שהמעצמות הגדולות מבקשות לקיים על קרקע ניטרלית.

הונג קונג והיעדרה של מדיניות חוץ

ההשוואה להונג קונג מאלפת בדרך אחרת. לפי סעיף 13 של החוק הבסיסי (Basic Law), הממשלה העממית המרכזית אחראית לענייני החוץ של האזור המנהלי המיוחד הונג קונג.[2] סעיף 151 מתיר להונג קונג לקיים יחסים ולכרות הסכמים בתחומי הכלכלה, הסחר, הפיננסים, המוניטריה ובתחומים נוספים בשם "Hong Kong, China".[3] הונג קונג יכולה אפוא לנהל דיפלומטיה כלכלית. היא אינה יכולה למקם את עצמה בין בייג'ינג לוושינגטון, שכן נאמנותה הפוליטית קבועה.

הבדל מבני זה מסביר חלק מהתחרות בין שני המרכזים שפרק K.III בוחן. לקוחות המבקשים תחום שיפוט המסוגל לקבל החלטות עצמאיות בסכסוך בין המעצמות הגדולות מוצאים בסינגפור מדינה ריבונית בעלת מדיניות חוץ משלה. לקוחות המבקשים קרבה לסין היבשתית מוצאים בהונג קונג מרכז שהוא חלק מסין. דובאי, המתחרה השלישית, שייכת לפדרציה שמדיניות החוץ שלה מנוהלת באבו דאבי, ולכן מעמדה דומה יותר לזה של הונג קונג מאשר לזה של סינגפור.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

במספרים

עצמאות: 9 באוגוסט 1965. קבלה לאומות המאוחדות: 21 בספטמבר 1965 (החברה ה־117). הצהרת בנגקוק: 8 באוגוסט 1967, חמש חברות מייסדות. אחת־עשרה חברות מאז הצטרפות טימור־לסטה ב־26 באוקטובר 2025, אוכלוסיית ASEAN כ־683 מיליון. פורום המדינות הקטנות (Forum of Small States): נוסד בשנת 1992, 108 חברות. קבוצת הממשל הגלובלי (Global Governance Group): נוסדה בשנת 2009, 30 חברות. פסק הדין של בית הדין הבינלאומי לצדק בעניין פדרה בראנקה (Pedra Branca): 23 במאי 2008, שנים־עשר קולות מול ארבעה. US–Singapore FTA: נחתם ב־6 במאי 2003, בתוקף מ־1 בינואר 2004. CPTPP: בתוקף מ־30 בדצמבר 2018. RCEP: בתוקף מ־1 בינואר 2022, כ־30 אחוז מאוכלוסיית העולם ומהתפוקה העולמית. EU–Singapore FTA: בתוקף מ־21 בנובמבר 2019. יתרת ההשקעות של האיחוד האירופי בסינגפור 249.8 מיליארד אירו ויתרת ההשקעות של סינגפור באיחוד 273.9 מיליארד אירו (2024). הסכמי סחר חופשי בתוקף: 29 (אוגוסט 2026). אמנות מס עם כ־100 תחומי שיפוט. סחר שווה ערך לכ־320 אחוז מהתוצר (2020). סנקציות נגד רוסיה: 5 במרץ 2022, ארבעה בנקים רוסיים שצוינו בשמם. עלות פסגת 2018 לסינגפור: 16.3 מיליון דולר סינגפורי ($S).

הערות

1. Ressos, *Genève, place financière internationale*, חלק H, פרק III: החלטת המועצה הפדרלית מ־28 בפברואר 2022 לאמץ במלואן את הסנקציות של האיחוד האירופי נגד רוסיה, לרבות הקפאת נכסים, על בסיס חוק האמברגו מ־22 במרץ 2002 (SR 946.231). ↩

2. Basic Law of the Hong Kong Special Administrative Region, Article 13 (basiclaw.gov.hk, נצפה בנובמבר 2026): "The Central People's Government" shall be responsible for the foreign affairs הנוגעים לאזור; משרד החוץ מקים משרד בהונג קונג; הממשלה המרכזית מסמיכה את האזור לנהל בעצמו ענייני חוץ רלוונטיים בהתאם לחוק הבסיסי. ↩

3. Basic Law of the Hong Kong Special Administrative Region, Article 151 (basiclaw.gov.hk, נצפה בנובמבר 2026): האזור רשאי בעצמו, בשם "Hong Kong, China", לקיים ולפתח יחסים ולכרות וליישם הסכמים עם מדינות ואזורים זרים ועם

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

ארגונים בינלאומיים רלוונטיים בתחומים המתאימים, לרבות בתחומי הכלכלה, הסחר, הפיננסים והמוניטריה. ↩

Disclaimer

This article is provided for general information only. It is based on publicly available sources as at its date of publication. These sources have not been independently verified against licences, regulatory registers or the records of the entities concerned. It is not legal, tax, financial or investment advice. Nor is it a recommendation to invest in, transact with or use the services of any entity mentioned. Law and regulation change frequently, so the content may be incomplete or outdated. To the fullest extent permitted by law, Dr Alexander Ressos and the publisher of SingaporeIQ exclude all liability for loss or damage arising from the use of or reliance on this article. Readers should obtain advice on their specific circumstances before acting or refraining from action.

Names and trademarks of the entities discussed belong to their owners and are used for identification only. Their mention implies no endorsement, affiliation or allegation of wrongdoing. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. Corrections and updates: contact@ressos.com.

© 2026 Dr Alexander Ressos. This article may be quoted with attribution to SingaporeIQ (SingaporeIQ.com). Reproduction in full and any commercial use require prior written consent. The Legal Terms at https://singaporeiq.com/legal-terms apply.

Author contact: Dr Alexander Ressos, TEP · contact@ressos.com

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.